

CONSULTATIEREACTIE

Reactie van de Nederlandse Vereniging van Banken op de Algemene leidraad Wwft

Datum: 5 juli 2021

Inleiding

De Nederlandse Vereniging van Banken ("NVB") heeft met belangstelling kennis genomen van de consultatieversie van de vernieuwde Algemene Leidraad Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) en Sanctiewet (Sw) (hierna: de "Leidraad"). Wij maken graag gebruik van de mogelijkheid hierop te reageren.

Onze belangrijkste punten richten zich met name op:

- De toelichting op artikel 9 (hoogrisicolanden) en dan met name t.a.v. de termen "transacties" en "gerelateerd aan". De NVB stelt voor om deze begrippen te verduidelijken en aan te geven dat artikel 9 een verbijzondering is van artikel 8.
- UBO. Er zijn nog veel onduidelijkheden over de reikwijdte van het begrip onder andere t.a.v. de pseudo UBO. Zo missen wij in de opsomming van UBO elementen de verwijzing naar "feitelijk zeggenschap". Dit zijn bijvoorbeeld personen die in belangrijke mate het strategische beleid van een entiteit bepalen, zoals een CEO of een CFO (die zich in de top van de structuur van de groep bevindt). Pas als deze personen er ook niet zijn is er wat ons betreft pas sprake van een "pseudo-UBO". De NVB stelt voor om dit in de tekst aan te passen.
- Identificatiemiddelen. In de Leidraad wordt onder meer verwezen naar wetvoorstel Wet digitale overheid (Wdo), waarbij de indruk lijkt te worden gewekt dat slechts identificatiemiddelen in de zin van de Wdo te gebruiken zijn binnen het bancaire cliëntenonderzoek. Verder blijkt niet duidelijk hoe de vastleggingsverplichtingen in artikel 33, tweede lid, Wwft zich verhouden tot de inzet van een voldoende betrouwbaar identificatiemiddel. De NVB stelt voor dit nader te verduidelijken om te voorkomen dat een stringente interpretatie van dit artikel ertoe gaat leiden dat naast een betrouwbaar identificatiemiddel alsnog additionele gegevens moeten worden opgevraagd, geverifieerd en vastgelegd.
- De NVB ziet graag dat er meer duidelijkheid komt over hoe om te gaan met het cliëntenonderzoek na faillissement en dat met name het onderzoek naar de UBO en de rol van de curator.
- In algemene zin merkt de NVB op dat veel relevante informatie is weggeschreven in voetnoten. Het verzoek is om dit in de hoofdtekst op te nemen.

Een meer gedetailleerde uiteenzetting van bovenstaande en overige punten zijn hieronder opgenomen.

Belangrijkste punten

- Met betrekking tot de 'pseudo-UBO' op pagina 21 "*Het geval kan zich voordoen... dienen te worden vastgelegd*" merken we het volgende op. In deze tekst wordt opgemerkt dat er sprake is van een "pseudo-UBO" op het moment er geen UBO kan worden geïdentificeerd op basis van een toereikend percentage van aandelen, stemrechten of eigendomsbelang dan wel zeggenschap via andere middelen. "Feitelijke zeggenschap" wordt hier niet specifiek genoemd (dat wordt overigens in het Uitvoeringsbesluit wel bij de overige rechtspersonen en personenvennootschappen opgemerkt, zie ook de toevoeging in de Leidraad op p. 30 bij personenvennootschappen), maar kan als onderdeel van "zeggenschap via andere middelen" (wat immers een niet-limitatieve opsomming betreft) beschouwd worden. Onder het begrip feitelijke zeggenschap vallen ook personen die in belangrijke mate het strategische beleid van

de entiteit bepalen. Dit zullen veelal de bestuursvoorzitter (CEO) en de bestuurder verantwoordelijk voor de financiële bedrijfsvoering (CFO) zijn. Indien het een groep van entiteiten betreft zullen deze personen zich veelal in de top van de structuur van de groep bevinden (holding/moedermaatschappij), waardoor deze personen (bij een wijdverspreid aandelenbezit veelal) de UBO's zijn van alle onderliggende entiteiten. Deze benadering is in lijn met de tekst uit de FATF Guidance on transparency and beneficial ownership (paragraaf 32 en 33, zie bijlage hieronder). De voorbeelden in paragraaf 33 van de FATF hebben betrekking op stap 1 genoemd in paragraaf 32. Voordat men toekomt aan het aanwijzen van een "pseudo-UBO" worden de personen die zeggenschap hebben op basis van hun positie als UBO geïdentificeerd. Pas als deze personen er ook niet zijn kom je toe aan de "pseudo-UBO" of zoals FATF in stap 2 opmerkt de persoon die de positie inneemt van "senior managing official". Deze benadering is in lijn met de UBO definitie, namelijk dat er sprake is van "een natuurlijke persoon die de uiteindelijke eigenaar is van of zeggenschap heeft over een cliënt" en met het principe dat de "pseudo-UBO" een laatste redmiddel moet zijn.

- Op pagina 23 is een voetnoot toegevoegd bij de tekst over een voldoende betrouwbaar **identificatiemiddel**. In de voetnoot wordt het wetsvoorstel Wet digitale overheid (Wdo) aangehaald. Omdat de Wdo enkel de erkenning regelt van publieke en private identificatiemiddelen voor het gebruik bij (semi-)overheidsorganisaties valt er een gat met betrekking tot het gebruik van dergelijke middelen bij private organisaties. De indruk lijkt te worden gewekt dat slechts identificatiemiddelen in de zin van de Wdo te gebruiken zijn binnen het cliëntenonderzoek. Verder blijkt niet duidelijk hoe de vastleggingsverplichtingen in artikel 33, tweede lid, Wwft zich verhouden tot de inzet van een voldoende betrouwbaar identificatiemiddel. In dit artikel wordt het vastleggen van informatie zoals o.a. aard, nummer, datum en plaats van de uitgifte van document waarmee identiteit is geverifieerd, verplicht. Bij het gebruik van een identificatiemiddel zijn deze gegevens niet (altijd) voor handen. Sterker nog met een betrouwbaar identificatiemiddel zou het vastleggen van deze gegevens, met dataminimalisatie in het achterhoofd, niet meer nodig moeten zijn. Een stringente interpretatie van dit artikel leidt ertoe dat naast een betrouwbaar identificatiemiddel alsnog additionele gegevens moeten worden opgevraagd, geverifieerd en vastgelegd.
- Op pagina 39 wordt **artikel 9** behandeld. In de aanhef van artikel 9 leiden de volgende twee termen tot onduidelijkheid namelijk "transacties" en "gerelateerd aan". Het verzoek is om deze begrippen te verduidelijken waarbij het uitgangspunt is dat artikel 9 een verbijzondering is van artikel 8 (zie ook de verwijzing in de aanhef van artikel 9). Het begrip "transacties" verwijst naar artikel 8 lid a onderdeel a: "indien de zakelijke relatie of transactie naar haar aard een hoger risico op witwassen of financieren van terrorisme met zich brengt." Het begrip "transactie" wordt hier gebruikt naast het begrip "zakelijke relatie", waardoor de conclusie gerechtvaardigd is dat het hier gaat om een "incidentele transactie" zoals bedoeld in artikel 3 vijfde lid onderdelen b en g, zesde en zevende lid Wwft. Het gaat hier dus niet om transacties met die landen die plaatsvinden middels een bankrekening van een client in het kader van een zakelijke relatie. Graag ook verduidelijken wat er met "gerelateerd aan" bedoeld wordt. Uit lid 1 onderdeel b van artikel 8 blijkt dat "gerelateerd aan" moet worden begrepen als "waar de cliënt woonachtig of gevestigd is of zijn zetel heeft". Artikel 9 heeft dan betrekking op cliënten met wie een zakelijke relatie wordt aangegaan of voor wie een incidentele transactie wordt uitgevoerd en die woonachtig of gevestigd is of hun zetel hebben in een door de EC aangewezen hoog-risico-land. Deze interpretatie wordt ook ondersteund door de berekening van de administratieve lasten in paragraaf 4.1.4 van de Memorie van Toelichting (35245-3). Hier wordt onderkend dat de verscherpte cliëntenonderzoeksmatregelen die toezien op het verzamelen van extra informatie, het verkrijgen van goedkeuring van het hoger leidinggevend personeel voor het aangaan of voortzetten van een zakelijke relatie en het uitvoeren van verscherpte controle op de zakelijke relaties en transacties van (die) cliënten leidt tot hogere kosten die geschat op jaarbasis zullen variëren van EUR 1.080 tot 15.400 per instelling. Het was toen reeds bij de wetgever bekend dat de objectieve indicator derde hoogrisicolanden, die gold sinds de inwerkingtreding van de implementatie van de vierde anti-witwasrichtlijn op 25 juli 2018 (en inmiddels weer is afgeschaft), in 2018 leidde tot een stijging van het aantal gemelde transacties bij het FIU met 358.609 (zie paragraaf 3.2.1 Nota naar aanleiding van het Verslag (35245-6)). Indien (het gewijzigde) artikel 9 ook betrekking zou hebben op alle

transacties van en naar deze landen ongeacht in welk land de cliënt woonachtig, gevestigd of geregistreerd zou zijn (in lijn met de objectieve indicator) dan had de wetgever niet tot eerder genoemde schatting van de kostenstijging kunnen komen. De geschatte kostenstijging had dan een veelvoud van het genoemde bedrag moeten zijn. Bovendien wordt in paragraaf 4.3 van de Nota naar aanleiding van het Verslag (35245-6) opgemerkt dat slechts 222 van deze transacties van en naar derde hoogrisicolanden als verdacht zijn aangemerkt, waarmee wordt aangegeven dat dit niet als risicovolle transacties worden beschouwd en op grond waarvan gesteld kan worden dat het toepassen van de verscherpte onderzoeksmaatregelen van artikel 9 op deze transacties niet proportioneel zouden zijn en dus ook niet door de wetgever beoogd. Tot slot doen wij de suggestie om het woord “aanvullende” te verwijderen omdat het verscherpte maatregelen betreffen die in elk geval meegenomen moeten worden. Het woord “aanvullende” is vreemd in deze context. Het betreffen EDD maatregelen die in elk geval genomen moeten worden, “aanvullend” waarop (en indien op standaard CDD, dan zou dat ook voor PEPs en correspondentrelaties zo beschreven moeten worden)?

Verdere punten

- Veel relevante informatie lijkt te zijn weggeschreven in voetnoten. Voorbeelden: voetnoten 19, 20, 21, 22, 70, 80, 81. Het geniet de voorkeur deze zoveel mogelijk in de tekst op te nemen.
- Pagina 6: *“Met de wijziging van AMLD4 zijn ook aanbieders van diensten met virtuele valuta onder de werking van deze richtlijn gebracht”*
  - Suggestie is om tekst specifiek te maken omdat niet alle dienstverleners er onder vallen, enkel aanbieders van bewaarportemonnees en aanbieders van wisseldiensten tussen virtuele valuta en fiduciaire valuta.
- Pagina 6: *“(…) nadere maatregelen getroffen ten aanzien van hoog risicolanden (…)*Suggestie is om op te nemen dat nadere maatregelen worden voorgeschreven (niet getroffen) en suggestie om toe te voegen: ‘ten aanzien van landen die door de EU als hoog risico worden aangemerkt’. Die nuancering is nodig omdat het niet over alle (door individuele instellingen beoordeelde) hoogrisico landen gaat.
- Pagina 8: *“Bepaalde typen cliënten of producten kunnen een inherent verhoogd integriteitsrisico met zich meebrengen. Die verhoogde inherente risico’s kunnen door het nemen van maatregelen worden gemitigeerd. Een verhoogd risico betekent dus niet dat dit type cliënten categoriaal geweigerd moet worden.”*
  - Suggestie is om te verduidelijken of categorale weigering enkel “niet moet” of “niet toegestaan” is vanwege een inherent hoger risico. Juist doordat er sprake is van een inherent risico, is het vaak niet mogelijk om een risico volledig weg te nemen.
- Pagina 12: *“Natuurlijke personen, rechtspersonen of vennootschappen die beroeps- of bedrijfsmatig diensten voor het wisselen tussen virtuele valuta en fiduciaire valuta aanbieden.”*
  - Suggestie is om te verduidelijken wat wordt verstaan onder ‘diensten’. Valt het aanbieden / faciliteren van blockchain hier bijvoorbeeld ook onder?
  - Suggestie is om toe te lichten wat de reikwijdte is van beroeps- of bedrijfsmatig. Bijvoorbeeld in het geval van een zzp-er die voor zichzelf handelt, dan wel voor de directe kring. In een alinea verderop waar wordt ingegaan op de definitie zien we dit niet beantwoord worden.
- Pagina 21: *“Het niet kunnen identificeren van de uiteindelijk belanghebbende op basis van een toereikend percentage van de aandelen, de stemrechten of het eigendomsbelang dan wel zeggenschap via andere middelen, zal in de meeste gevallen risico’s met zich brengen, waardoor extra waarborgen dienen te gelden.”*
  - Kan verduidelijkt worden wat bedoeld wordt met: “zal in de meeste gevallen risico’s met zich brengen” en kunnen er voorbeelden worden gegeven van extra waarborgen?
- Pagina 22: *“Een Wwft-instelling mag zich voor het uitvoeren van het cliëntenonderzoek niet uitsluitend verlaten op informatie uit dat register”*
  - De voorkeur heeft het om scherper te verwoorden wat er met “dat” register wordt bedoeld. We menen dat er bedoeld wordt dat niet uitsluitend kan worden vertrouwd op de gegevens uit het UBO register. De wettekst en Memorie van Toelichting lijken op dit punt ook niet goed op elkaar aan te sluiten, en AMLD stelt dit specifiek in context van UBO-register.

- Pagina 22: *“Voorts zijn Wwft-instellingen verplicht melding te maken van iedere discrepantie die zij aantreffen tussen gegevens omtrent een uiteindelijk belanghebbende die zij verstrekt krijgen uit bedoeld UBO-register en de informatie over die uiteindelijk belanghebbende waarover zij uit anderen hoofde beschikken”*
  - Kan verduidelijkt worden hoe om moet worden gegaan met situatie waarbij discrepantie voortvloeit uit het scherper stellen van een UBO-definitie (bijv. vanaf 25% in plaats van groter dan 25%)? Moeten echt alle discrepanties gemeld worden? Dat kan in potentie om grote getallen gaan.
- Pagina 25: Met betrekking tot de natuurlijke persoon (niet in het geval van een UBO) wordt aangegeven dat de voornaam moet worden vastgelegd, terwijl art 33 Wwft spreekt over voornamen. Mag de instelling volstaan met het registreren van alleen de eerste voornaam. Dit is ook van belang i.v.m. de verificatie: daarvoor mag een rijbewijs gebruikt worden, en daarop staat tegenwoordig alleen de eerste voornaam voluit vermeldt.
- Pagina 26: *“Wwft instellingen dienen de gegevens die zij inzake het cliëntenonderzoek hebben verzameld in ieder geval te actualiseren indien: • relevante omstandigheden van de cliënt veranderen; (...)*”
  - Suggestie is om voorbeelden te geven van relevante omstandigheden.
  - Zou verduidelijkt kunnen worden hoe periodieke en ‘event-driven’ reviews zich tot elkaar verhouden?
- Pagina 27: Hoe dienen instellingen om te gaan met rechtspersonen uit jurisdicties die geen statutair bestuur kennen?
- Pagina 27: Voetnoot 79:
  - Er valt te lezen dat de beschreven tabel ook geldt voor rechtspersonen die in staat van faillissement verkeren. Dit werpt de vraag op wat hier vanuit risico optiek het nut van is? Onderzoek doen naar het vermogen van een UBO, die bij een failliete klant betrokken is, leidt in de praktijk tot veel werk waar vanuit risico optiek de toegevoegde waarde gering van is.
  - Niet duidelijk uit de voetnoot wie de UBO van de failliet is, is dat de curator?
  - Graag zouden we toegelicht zien welke rol de curator vervult. Wat is de rol van de curator in het aanleveren van de gevraagde stukken door de bank in het kader van het cliëntenonderzoek.
  - En daarnaast zouden banken (en curatoren) erbij gebaat zijn om verduidelijkt te krijgen op welke wijze banken om moeten gaan met de gelden die op de rekening van de failliet, dan wel de boedelrekening verlopen gedurende de periode dat de curator de failliete boedel af aan het wikkelen is. Het zo logisch zijn als er vertrouwd kan worden op de correcte uitvoering van de taken door de curator en de controle die hierop verricht wordt door een rechter commissaris. In bijlage 2 staat het proces hoe banken het cliëntenonderzoek zouden kunnen uitvoeren na faillissement. We zien graag dat deze stappen een plek krijgen in de Leidraad.
- Pagina 28: Voetnoot 80: *“Het gaat hier om elke bestuurder die onderdeel uitmaakt van het statutaire bestuur.”*
  - Er is geen limiet aan de hoeveelheid bestuursleden dus dit kan een grote groep zijn. Vergelijking met UBO o.b.v. eigendom waarbij ook pas vanaf een bepaald belang gekeken wordt. Suggestie om dat hier ook te volgen.
- Pagina 33: *“Enkel de naam, de geboortemaand, het geboortjaar, de woonstaat en de nationaliteit van de uiteindelijk belanghebbende alsmede de aard en de omvang van het door hem of haar gehouden economische belang zijn voor het publiek raadpleegbaar. De overige informatie is enkel toegankelijk voor aangewezen bevoegde autoriteiten”*
  - Verwijzing ontbreekt. (Art. 21 lid 1 juncto artikel 28, lid 2, Handelsregisterwet 2007).
- Pagina 33: Klassen van economisch belang;
  - Zie opmerking bij pagina 22. Over ‘dat’ register.
- Pagina 33: *“Zodra de omvang van het belang wijzigt en daarmee niet langer binnen de eerder opgegeven bandbreedte valt, dient een aanpassing te worden aangebracht in het register”.*
  - Suggestie is om aan te geven binnen welke termijn de aanpassing moet worden aangebracht in het register.
- Pagina 33: *“Overige relevante documenten over de aard en omvang van het gehouden economisch belang of documenten op grond waarvan de feitelijke zeggenschap kan worden uitgeoefend”*

- Kan voor verschillende juridische entiteiten voorbeelden geven worden wat voor documenten dat zouden kunnen zijn?
- Pagina 33, voetnoot 97:
  - Klopt de verwijzing naar Handelsregisterbesluit 2005? Moet dat niet Handelsregisterbesluit 2008 zijn?
- Pagina 34: Terugmeldplicht.
  - Zie opmerking bij pagina 22 ten aanzien van terugmeldplicht.
  - Uit de terugmeldplicht lijkt door te schemeren dat het melden van een discrepantie en offboarding van een klant aan elkaar gelinkt kunnen zijn, maar dit lijkt een (erg) vergaande consequentie. Suggestie is om toe te lichten of dit aan elkaar gelinkt kan zijn.
  - Meer toelichting m.b.t. de verhouding tussen de terugmeldverplichting en MOT-melding zou nuttig zijn. In welke concrete gevallen kan een melding aan KvK achterwege blijven? Is het enkele feit dat een melding is gedaan over/gelinkt aan de UBO voldoende of moet de melding ook heel specifiek te maken hebben met de gevonden discrepantie?
- Pagina 34: *“Nadat een terugmelding is gedaan (...), en zo nodig doorverwezen naar het Bureau Economische Handhaving (BEH) van de Belastingdienst dat een onderzoek kan starten en eventueel kan handhaven”*
  - Deze zin kan op meerdere manieren geïnterpreteerd worden door de link met terugmeldplicht. Suggestie is om te verduidelijken wat voor soort onderzoek, gericht tot wie en wanneer er tot handhaving overgegaan kan worden?
- Pagina 34: *“Het is derhalve van belang dat Wwft-instellingen hun terugmeldingen zoveel als mogelijk concreet en onderbouwd verrichten, bijvoorbeeld door ondersteunende documenten mee te sturen.”* Verzoek of hier bij kan worden opgemerkt dat dat alleen verlangd wordt zolang er niet in strijd met de AVG wordt gehandeld.
- Pagina 34: *“Wanneer er gebruik is gemaakt van de terugvaloptie waarin het gehele hoger leidinggevend personeel (bijvoorbeeld het gehele statutaire bestuur) van een juridische entiteit is aangemerkt als uiteindelijk belanghebbende (pseudo UBO, zie ook paragraaf 5.2.8.1) behoeven geen afschriften van documenten te worden gedeponereerd.”*
  - Suggestie is om toe te voegen hoe wordt gewaarborgd dat men zonder aanleveren van bewijs niet direct voor deze optie kiest.
- Pagina 34: hier wordt opgemerkt dat het niet meewerken (in het kader van de meewerkverplichting) een economisch delict is. Dat levert mogelijk wel de vraag op of niet-meewerking ook zou moeten leiden tot aangifte.
- Pagina 34/35:
  - Suggestie is om iets op te nemen in de Leidraad wat te doen bij de situatie dat de onderneming en de Wwft-instelling het niet eens kunnen worden over de vaststelling van de UBO's, door bijv. verschil van interpretatie over feitelijke zeggenschap van een natuurlijk persoon of andere lezing van bijv. een begrip zoals 'stemrechten'.
- Pagina 35: *“Indien een Wwft-instelling bij het cliëntenonderzoek stuit op informatie over een uiteindelijk belanghebbende die tot de conclusie leidt dat sprake is van een ongebruikelijke transactie, dan dient de Wwft-instelling dit onverwijld te melden aan de FIU-Nederland en is de terugmeldplicht aan de Kamer van Koophandel niet van toepassing”*
  - Suggestie is om meer toe te lichten op welke situaties de terugmeldplicht wel/niet van toepassing is? Is er een bepaalde maximum tijdspanne om terug te kijken, bijv. hoe werkt het als eerder (niet -UBO gerelateerd) een MOT is gedaan en bij een review blijkt dat de UBO-informatie van de onderneming (ook) niet klopt?
- Pagina 36: *“Handelingsonbekwaamheid moet aangetoond worden door bij het afschermingsverzoek de uitspraak van de kantonrechter of een buitenlands document waaruit de handelingsonbekwaamheid blijkt alsmede een vertaling daarvan, mee te sturen.”*
  - Suggestie is om hier een voorwaarde aan te koppelen, bijv. buitenlands document afgegeven door bevoegde overheidsinstanties, of een notariële / officiële vertaling? Of kan elke vertaling geaccepteerd worden.
- Pagina 38: 5.4.1 Hoger risico *“De cliënt is een onderdaan van een derde land die in de lidstaat verblijfsrechten of het staatsburgerschap aanvraagt in ruil voor kapitaaloverdrachten, de aankoop van onroerend goed of overheidsobligaties of investeringen in vennootschappen in die lidstaat.”*
  - Hoe wordt vastgesteld dat er sprake is van zo'n dergelijk derde land? Is daarvoor een lijst beschikbaar?

- Wordt er verwacht dat er altijd verscherpt onderzoek plaatsvindt indien client: Dergelijke nationaliteit heeft; Woonachtig is in een dergelijk land; of op andere wijze binding heeft met een dergelijk land?
- Of wordt er verwacht dat er een check plaatsvindt op de mogelijkheid dat de verblijfsrechten / staatsburgerschap gekocht is? Dus meer een materialiteitstoets of dit risico aanwezig is of niet.
- Dient dit niet onder Geografisch risico te worden geschaard?
- Pagina 39: “*Transacties in verband met aardolie, wapens, edele metalen, tabaksproducten, culturele kunstvoorwerpen en andere artikelen van archeologisch, historisch, cultureel en religieus belang of met grote wetenschappelijke waarde, alsook ivoor en beschermde soorten.*”
  - Wat wordt hierbij verwacht van Wwft-instellingen, deze risicofactor is erg breed omschreven.
  - Ook voor transacties is dit bijna onmogelijk om in kaart te brengen aangezien er geen verplicht element die dit omschrijft per transactie.
  - Is er per product/(dienst) een bepaalde drempelwaarde?
- Pagina 40: “*Daarnaast is een Wwft-instelling verplicht om redelijke maatregelen te nemen om de achtergrond en het doel te onderzoeken van:*
(...)
  - *transacties zonder duidelijk economisch of rechtmatig doel*”
    - Suggestie om te verduidelijken wat er van banken verwacht wordt bij transacties zonder duidelijk economisch of rechtmatig doel.
- Pagina 45: “*d.w.z. uit een land dat geen EU-lidstaat is*”
  - Is EEA hier bewust niet is opgenomen?
- Pagina 47:
  - Suggestie is of er wat meer toelichting kan worden geven op het verschil tussen vergunning en registratie? Het verschil is voor velen onduidelijk. Ook nodig voor instellingen die met deze partijen te maken hebben, bijv. in hoeverre een registratie vergelijkbaar is met vergunning.
- Pagina 52: Graag nadere guidance opnemen ten aanzien van het spanningsveld tussen een wettelijke geheimhoudingsplicht en het monitoren van transacties. Voorbeeld: het monitoren van de transacties op een derdengeldenrekening van een notaris, advocaat of deurwaarder. In hoeverre kan/mag een bank additionele informatie ten aanzien van transacties vragen en in hoeverre mag een notaris/advocaat/deurwaarder dit leveren?
- Pagina 60: “*Met het oog op het risico dat een Wwft-instelling wordt door een werknemer of dagelijks beleidsbepaler wordt gebruikt voor witwassen of terrorismefinanciering*”
  - Suggestie is om toe te voegen of te vervangen door “(en/of) misbruikt”.
- Pagina 60:
  - Suggestie is om meer guidance te geven aan passendheid van doorlichting, bijv. enkele voorbeelden/scenario's of enige minimumcriteria?

(Schrijf)fouten en kleine punten

- Pagina 11: Er wordt naar een nummering verwezen die niet in de voorgaande tekst wordt vermeld. Voorbeelden: Natuurlijke personen, rechtspersonen of vennootschappen die als notaris, toegevoegd notaris of kandidaat-notaris, de hierboven onder 3 beschreven activiteiten verrichten; Natuurlijke personen, rechtspersonen of vennootschappen die in de uitoefening van een aan de hierboven onder 3 en 4 genoemde beroepsgroepen gelijksoortig juridische beroep of bedrijf de onder 3 of 4 bedoelde werkzaamheden verrichten;
- Pagina 8: 3. 3.1 het is ~~van~~ cruciaal
- Pagina 27: voetnoot 79: de afkorting mm wordt gebruikt maar niet duidelijk is waar dat voor staat.
- Pagina 36: leveringskanalaal
- Pagina 50, tweede streepje: “gestelde” ipv “gesteld”.

Bijlage 1: FATF Guidance on transparency and beneficial ownership (paragraaf 32 en 33)

32. The fundamental requirement of Recommendation 24 is that countries should ensure that there is adequate, accurate and timely information available on the beneficial ownership of all legal persons, and that their authorities can access this information in a timely manner. 27 Beneficial ownership information of legal persons should be determined as follows:

Step 1 (a) The identity of the natural persons (if any, as ownership interests can be so diversified that there are no natural persons, whether acting alone or together, who exercise control of the legal person through ownership) who ultimately have a controlling ownership interest in a legal person, and

(b) to the extent that there is doubt as to whether the persons with the controlling ownership interest are the beneficial owners, or where no natural person exerts control through ownership interests, the identity of the natural persons (if any) exercising control of the legal person through other means.

Step 2 Where no natural person is identified under (a) or (b) above, financial institutions should identify and take reasonable measures to verify the identity of the relevant natural person who holds the position of senior managing official.

33. The following are some examples of natural persons who could be considered as beneficial owners on the basis that they are the ultimate owners/controllers of the legal person, either through their ownership interests, through positions held within the legal person or through other means:

Natural persons who may control the legal person through ownership interests

a) The natural person(s) who directly or indirectly holds a minimum percentage of ownership interest in the legal person (the threshold approach).

b) Shareholders who exercise control alone or together with other shareholders, including through any contract, understanding, relationship, intermediary or tiered entity (a majority interest approach)

Natural persons who may control the legal person through other means

c) The natural person(s) who exerts control of a legal person through other means such as personal connections to persons in positions described above or that possess ownership.

d) The natural person(s) who exerts control without ownership by participating in the financing of the enterprise, or because of close and intimate family relationships, historical or contractual associations, or if a company defaults on certain payments. Furthermore, control may be presumed even if control is never actually exercised, such as using, enjoying or benefiting from the assets owned by the legal person.

Natural persons who may exercise control through positions held within a legal person

e) The natural person(s) responsible for strategic decisions that fundamentally affect the business practices or general direction of the legal person. Depending on the legal person and the country's laws, directors may or may not take an active role in exercising control over the affairs of the entity, but identification of the directors may still provide useful information. However, information on directors may be of limited value if a country allows for nominee directors acting on behalf of unidentified interests.

f) The natural person(s) who exercises executive control over the daily or regular affairs of the legal person through a senior management position, such as a chief executive officer (CEO), chief financial officer (CFO), managing or executive director, or president. The natural person(s) who has significant authority over a legal person's financial relationships (including with financial institutions that hold accounts on behalf of a legal person) and the ongoing financial affairs of the legal person.

Bijlage 2: mogelijke stappen van het cliëntenonderzoek na faillissement (op hoofdlijnen)

Het onderzoek in het kader van artikel 3 Wwft kan in geval van een faillissement - waarbij sprake is van directe betrokkenheid van zowel rechtbank, rechter-commissaris als curator – zou als volgt kunnen worden ingevuld:

- A. Voor wat betreft de identificatie van de UBO kan door de Wwft-instelling worden volstaan met identificatie van alleen de door de rechtbank benoemde curator(en). Verificatie kan door middel van de beschikking van de rechtbank;
- B. Wwft-instellingen kunnen bij faillissement - uitgaande van een risicogebaseerde aanpak - volstaan met een minder intensieve controle gedurende het faillissement;
- C. De (boedel)rekening wordt - naar keuze van Wwft-instelling - op naam van de failliet en/of de curator gezet. De curator is op basis van zijn benoeming door de rechtbank de bevoegde vertegenwoordiger van de failliet in de zin van de Wwft.

Bovenstaande uitgangspunten gelden ook in geval van wettelijke schuldsanering (als bedoeld in art. 284 Fw e.v.).